

MÔI TRƯỜNG KINH DOANH 2018: KHỞI SẮC NHƯNG KHÔNG CHỦ QUAN

*Đậu Anh Tuấn,
Trưởng Ban Pháp chế VCCI*

Môi trường kinh doanh 2018 – Những thành tựu lớn

- Số lượng doanh nghiệp thành lập cao kỷ lục
- Việt Nam tăng hạng trong các xếp hạng thế giới như Doing Business 2015 (15 hạng), Năng lực cạnh tranh quốc gia (5 hạng),
- Hàng loạt chính sách hỗ trợ, thúc đẩy phát triển doanh nghiệp được ban hành (Đảng, Quốc hội, Chính phủ..)
- Cắt giảm điều kiện kinh doanh và kiểm tra chuyên ngành được đẩy mạnh.
- Những chuyển động mạnh mẽ của các Bộ, ngành.
- Cải cách hành chính, chống tham nhũng có bước tiến
- Chất lượng điều hành cấp tỉnh được nâng cao
- Các doanh nghiệp lạc quan
-

CÁC XU HƯỚNG TÍCH CỰC

CẢI CÁCH HÀNH CHÍNH CÓ BƯỚC TIẾN

Nguồn: Chỉ số PCI của VCCI

72%

Cán bộ công chức giải quyết công việc hiệu quả

67%

Doanh nghiệp cho biết: Thời gian thực hiện TTHC được rút ngắn hơn so với quy định

59%
2015

67%
2017

Cán bộ nhà nước thân thiện

26% **13%**
2015 2017

Nội dung làm việc của các đoàn thanh, kiểm tra bị trùng lặp

CÁC XU HƯỚNG TÍCH CỰC

CHI PHÍ KHÔNG CHÍNH THỨC GIẢM

66%

2016

59%

2017

Tỷ lệ doanh nghiệp phải chi trả chi phí không chính thức

11,1%

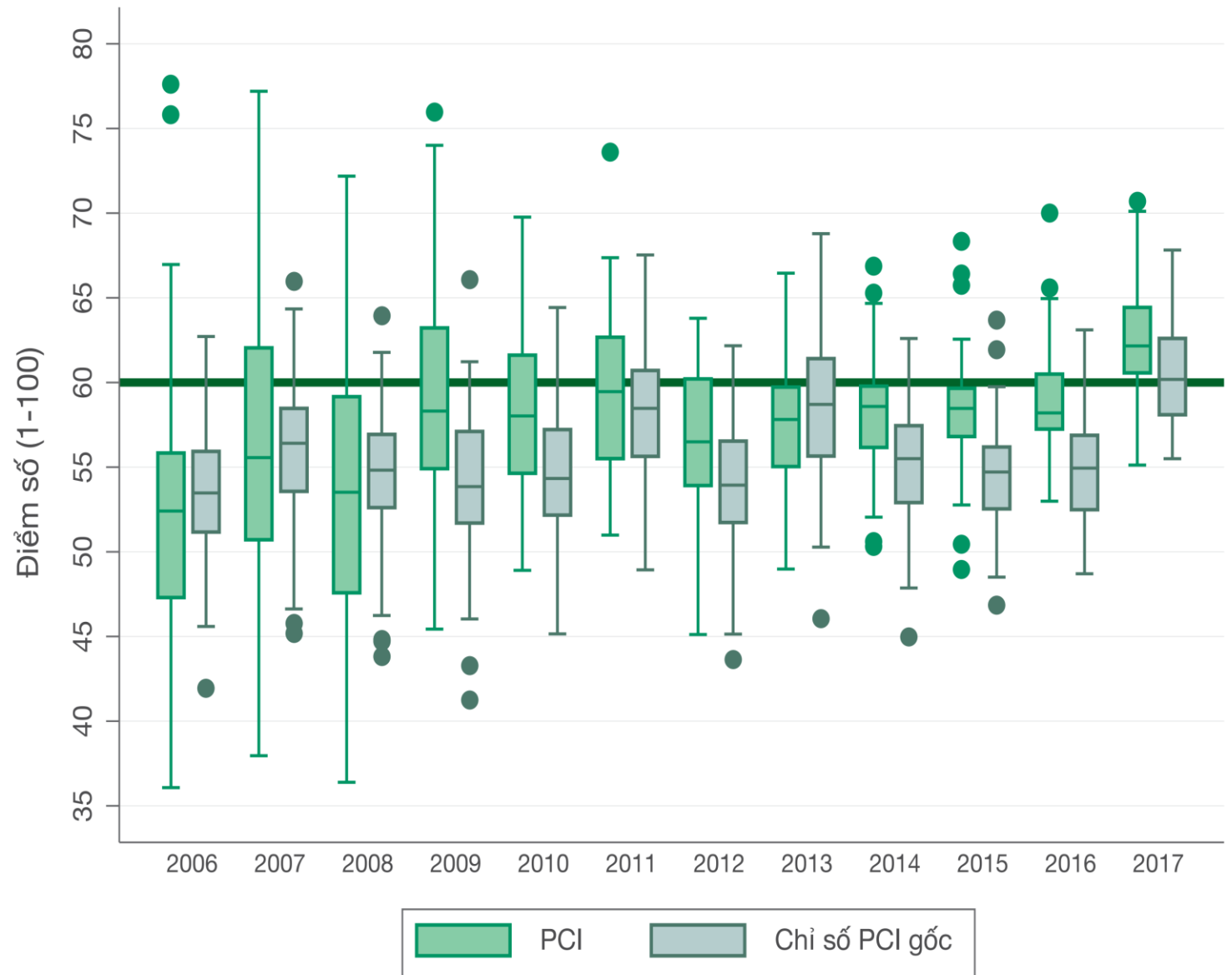
2015

9,8%

2017

Tỷ lệ doanh nghiệp phải chi hơn 10% doanh thu cho các loại chi phí không chính thức

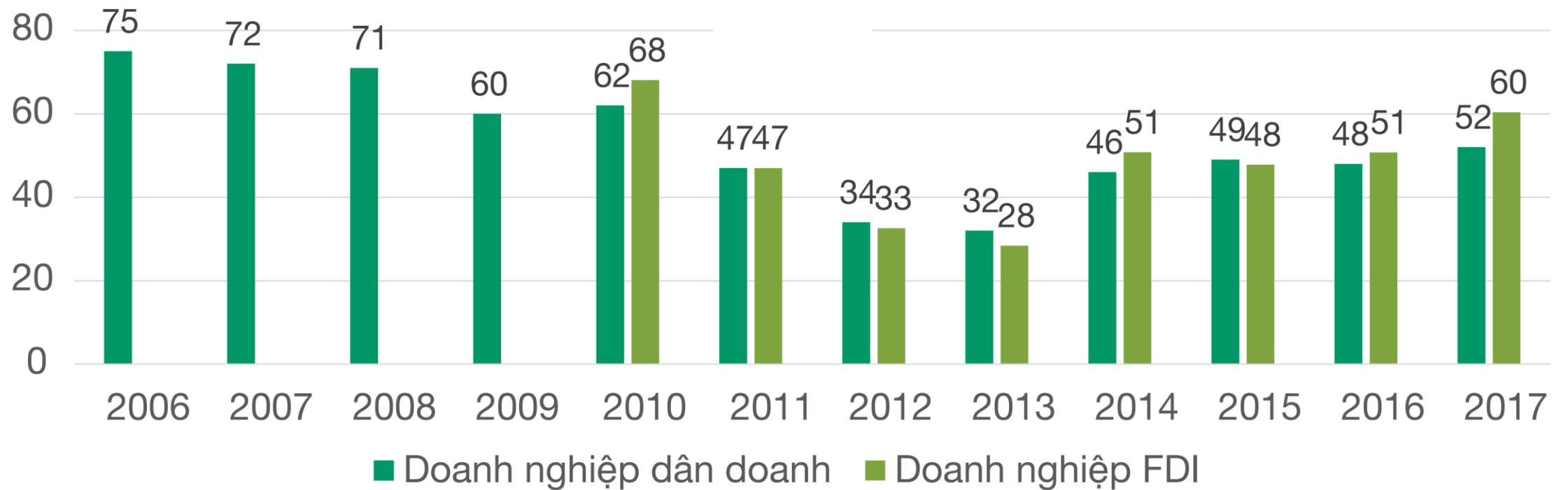
Xu hướng cải thiện chất lượng điều hành PCI theo thời gian

Nguồn: Chỉ số PCI của VCCI

Niềm tin kinh doanh gia tăng!

Tỉ lệ doanh nghiệp dự định mở rộng sản xuất, kinh doanh trong 2 năm tới (%)

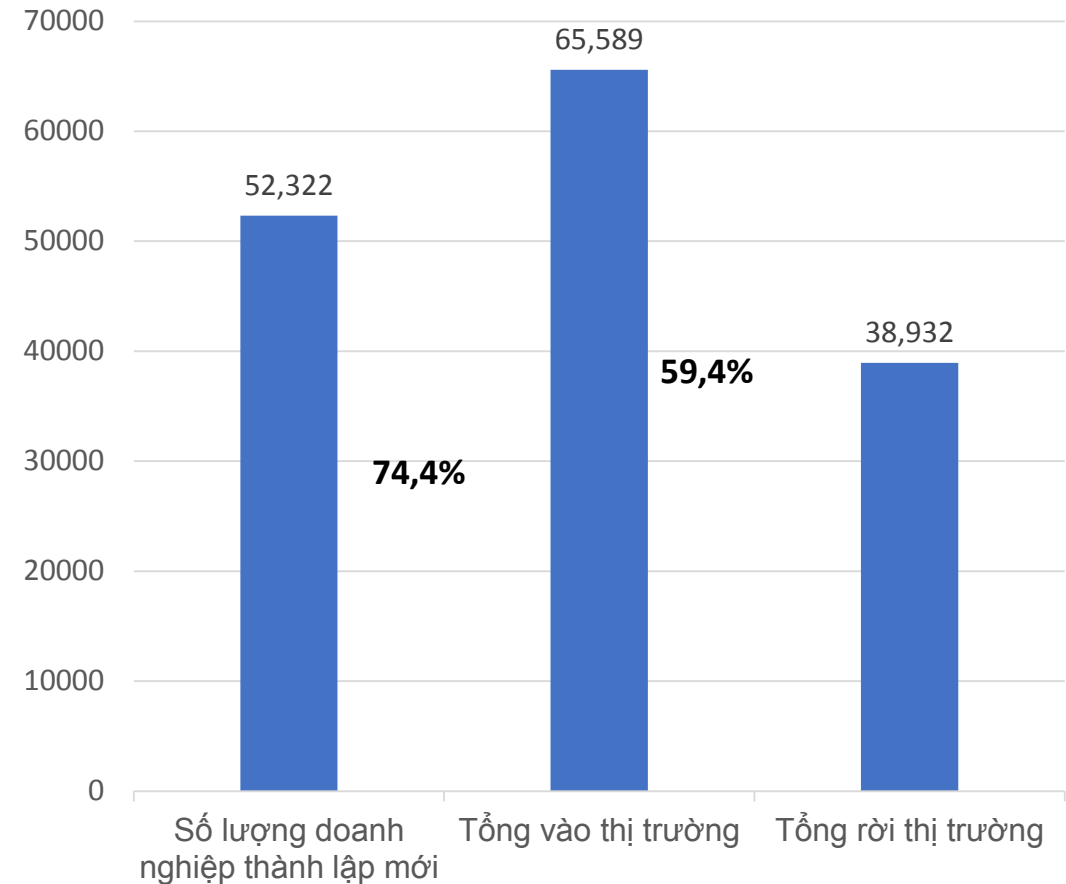
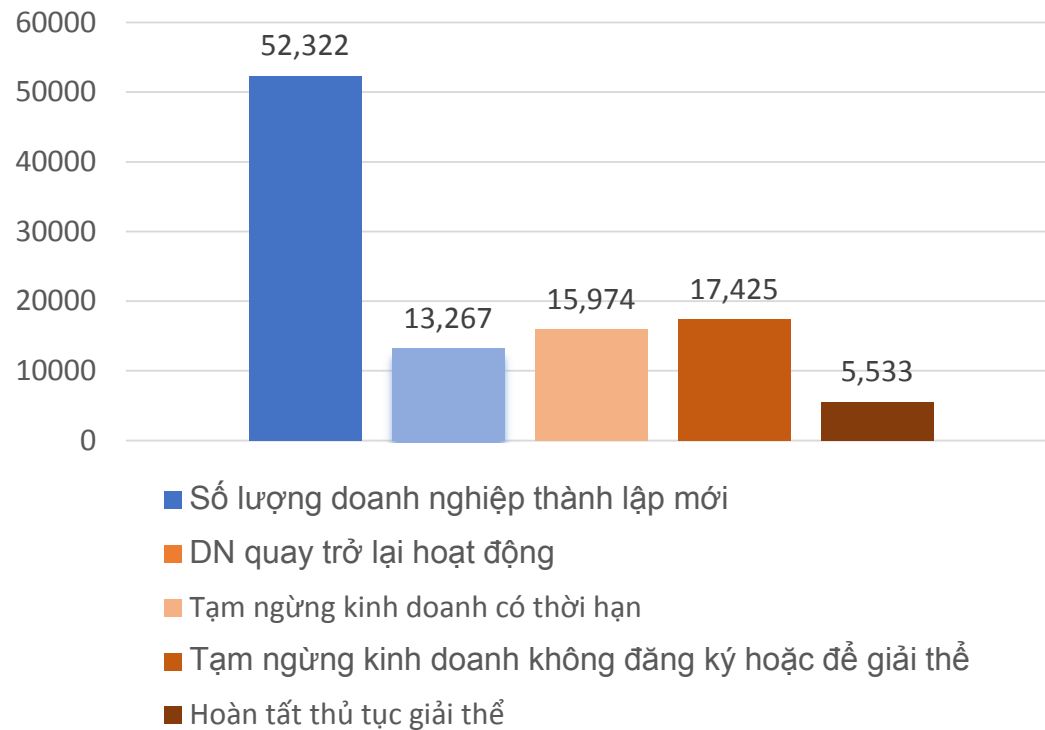
Nguồn: Chỉ số PCI của VCCI

Tuy nhiên, cần lưu ý:

- Nghị quyết 19 năm 2017 của Chính phủ đặt ra mục tiêu rất tham vọng là cuối năm 2017 các chỉ tiêu về môi trường kinh doanh của Việt Nam phải đạt mức trung bình nhóm nước ASEAN 4
 - Dù xếp hạng Doing Business 2018 của Việt Nam tăng 14 bậc, trong xếp hạng năng lực cạnh tranh quốc gia của WEF Việt Nam tăng 5 bậc, tổng xếp hạng Việt Nam trong Doing Business vẫn chưa lọt vào nhóm 4 nước đầu
 - Việt Nam là quốc gia có tỷ lệ doanh nghiệp bình quân đầu người đang thấp so với thế giới, đang cần thêm nhiều doanh nghiệp tư nhân mới. ng đầu ASEAN: nhưng chỉ số khởi sự kinh doanh của Việt Nam chỉ xếp hạng 123 thế giới theo đánh giá của Ngân hàng Thế giới và xếp sau rất nhiều nước khu vực ASEAN.
 - Lưu ý là khởi sự kinh doanh là không chỉ là chứng nhận đăng ký doanh nghiệp, đó còn là các thủ tục làm con dấu, đăng ký con dấu, mở tài khoản ngân hàng, mua hoá đơn, nộp thuế, làm các thủ tục lao động và bảo hiểm xã hội.... Đó là chưa tính đến các thủ tục mặt bằng kinh doanh, giấy phép chuyên ngành, vốn hoạt động...

DN rời thị trường vẫn cao!

Tình hình đăng ký doanh nghiệp 5 tháng đầu năm 2018

Nguồn: Cổng Thông tin quốc gia về ĐKDN, BKHT

Tuy nhiên, cần lưu ý (tiếp)

- Doanh nghiệp tư nhân nước ta nhỏ, yếu, còn nhiều khó khăn, có những chính sách quan trọng của Đảng và Nhà nước thời gian qua như Nghị quyết TW 5 về kinh tế tư nhân, Luật Hỗ trợ DN SMEs nhưng bức tranh về sức khỏe của doanh nghiệp tư nhân chưa thay đổi căn bản.
 - Doanh nghiệp tư nhân có xu hướng nhỏ đi về quy mô (GSO, VCCI)
 - Tỷ lệ làm ăn có lãi vẫn thấp (theo số liệu từ cơ quan Thuế chỉ xấp xỉ 40% nhiều năm liền)
 - Tỷ trọng đóng góp vào XK ngày càng giảm, năm 2017 vừa rồi là 28%.
 - Mức độ nối kết của doanh nghiệp tư nhân chưa thành công vào kinh tế toàn cầu....

Nghịch lý doanh nghiệp tư nhân - FDI

- Điều kiện kinh doanh: một số ngành ưu đãi ngược FDI
- Tiếp cận nguồn lực FDI dễ dàng hơn
- FDI được quan tâm hơn trên thực tế
- Đóng góp ngân sách chưa tương xứng giữa doanh nghiệp tư nhân và FDI?!

	Tổng thuế/thu từ thuế, phí	Thuế trực thu/ thu từ thuế, phí	Tổng thuế/tổng thu ngân sách	Thuế trực thu/ thu ngân sách
Doanh nghiệp nhà nước	27,96	24,36	25,18	21,94
Doanh nghiệp ngoài nhà nước	43,82	41,64	39,47	37,50
Doanh nghiệp FDI	25,29	21,41	22,78	19,28

Nguồn: Số liệu điều tra doanh nghiệp năm 2016 (Tổng cục Thống kê)

	Doanh thu	Lợi nhuận	Mức nộp thuế	Mức nộp thuế thu nhập doanh nghiệp	Vốn
Khu vực doanh nghiệp nhà nước	18,62	20,81	8,60	9,6	11,76
Khu vực ngoài nhà nước	11,89	17,44	20,73	20,86	17,067
Khu vực FDI	18,62	25,47	8,60	7,5	16,28

Nguồn: Bùi Trinh, Khu vực FDI: Nghịch lý lợi nhuận nhiều, nộp thuế ít, TBKTSG số 20-2018 ngày 17/5/2018

Tuy nhiên, cần lưu ý (tiếp)

- Chủ trương, chính sách của Chính phủ thời gian qua là giảm chi phí cho doanh nghiệp để tạo điều kiện cho doanh nghiệp hoạt động thuận lợi. Điều này được cộng đồng kinh doanh đánh giá rất cao.
 - Tuy nhiên, các dự án luật, đề xuất chính sách gần đây lại đậm nét tăng thu: luật sửa 6 luật thuế đề xuất tăng thuế VAT, Tiêu thụ đặc biệt với nước ngọt, điều chỉnh trần thuế bảo vệ môi trường qua xăng dầu...
 - Một số địa phương cũng đặt ra một số khoản phí như phí hạ tầng cảng biển...

Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam

- Add: Số 09 Đào Duy Anh, Đống Đa, Hà Nội
- T: +84 4 5742021 F: +84 4 35742020
- Email: tuanda@vcci.com.vn